

Niet welkom, want haar transitie begon te laat

ZWEMMEN Transvrouwen mogen niet langer meedingen voor de medailles bij zwemwedstrijden in de vrouwencompetitie. Endocrinoloog Guy T'Sjoen (UGent) ziet het niet graag gebeuren. 'Het is veel beter om zo inclusief mogelijk te zijn.'

In de marge van het WK zwemmen in Boedapest vond afgelopen weekend een cruciale vergadering plaats over het lot van transgenders in de topsport. 152 nationale zwemfederaties stemden over de vraag of transvrouwen – die dus als jongen zijn geboren – mogen meezwemmen bij de vrouwen op het hoogste niveau. Het antwoord is met 71 procent van de stemmen duidelijk: nee, dat mag niet. Ook de Belgische zwemfederatie verdedigde dat standpunt. Enkel vrouwen die in het begin van de puberteit of voor hun 12de verjaardag de transitie maakten, zijn nog welkom. 'Wat eigenlijk betekent dat er slechts een heel kleine groep overblijft', zegt Guy T'Sjoen, professor endocrinologie aan de UZ Gent.

De discussie bij de zwembond kwam in een stroomversnelling door de heisa rond zwemster Lia Thomas. Die Amerikaanse transvrouw won in maart de universiteitskampioenschappen in de VS en hoopte te kunnen deelnemen aan de Olympische Spelen. Oneerlijke concurrentie, vonden critici. Dat de discussie gevoelig ligt, mag blijken uit de reacties. Terwijl verschillende LGTBTQ-activisten de regel discriminatie noemden, roemden anderen de internationa-

le zwembond Fina voor het installeren van een eerlijke competitie in het zwemmen.

Fina is de eerste grote federatie – naast de kleinere rugbybond – die zo'n verregaande beslissing neemt. Maar intussen worstelt zowat elke sporttak met de kwestie. Herinner je ook de heisa rond de Nieuw-Zeelandse Laurel Hubbard, die als gewichtheffer naar de Spelen van Tokio mocht. Ook toen vonden critici dat ze als transvrouw een oneerlijk voordeel had.

Kakofonie

In het verleden probeerde het Internationaal Olympisch Comité (IOC) duidelijkheid te scheppen met afgebakende testosteronwaarden om als transvrouw in de vrouwencompetities mee te sporten, maar eind vorig jaar stapte het daarvan af door een gebrek aan wetenschappelijke consensus. Het IOC schoof zo de hete aardappel door naar de verschillende sportfederaties. Die komen nu druppelsgewijs met hun richtlijnen. Zo besloot de wielerved UCI ook pas vorige week om de toegelaten testosteronspiegel bij transvrouwen te halveren van 5 nanomol per liter bloed naar 2,5. Voetbalbond Fifa is daarentegen veel soepeler

voor transgenderpersonen.

'Het is een beetje een kakofonie nu', zegt Wim Derave (UGent), professor bewegingswetenschappen. 'Eigenlijk zouden de verschillende sporttakken moeten kijken naar het verschil in prestatie tussen mannen en vrouwen. Is dat verschil 30 of 40 procent, dan kan het

'In de topsport krijg je sowieso te maken met biologische verschillen. Kleine mannen zullen bijvoorbeeld nooit een loopwedstrijd winnen'

Guy T'Sjoen
Professor endocrinologie

volgens mij niet dat transvrouwen deelnemen in de vrouwencompetitie. Is dat 10 procent en je kan de verschillen nog wat verder uitvlakken met een testosteronbehandeling, dan is het al eerlijker.'

Toch blijft de ethische vraag

etteren of het wel kies is om transvrouwen ondanks potentieel fysieke voordelen uit te sluiten. 'In de topsport krijg je sowieso te maken met biologische verschillen', zegt T'Sjoen. 'Kleine mannen zullen bijvoorbeeld nooit een loopwedstrijd winnen.' Dat zij daar niet voor hebben gekozen en transvrouwen wel bewust een transitie doormaakten, vindt hij een vals argument. 'Als die behandeling essentieel is voor een transgender persoon om zich goed te voelen, dan heeft die daar óók niet voor gekozen. Ze ondervinden al zoveel nadelen – fysiek én sociaal – en als ze dan ergens wel succes boeken, mag het plots ook niet. Ik vind dat eigenlijk een beetje transfoob.'

De internationale zwembond bekijkt nu of er een apart circuit kan komen voor transgender personen, maar dat vindt T'Sjoen geen goed idee. 'Het is veel beter om zo inclusief mogelijk te zijn.' Al lijkt nu het omgekeerde te gebeuren. De beslissing van Fina voert de druk op voor andere federaties om een even strikt standpunt in te nemen. De baas van de internationale atletiekbond liet al uitschijnen wellicht eenzelfde koers te zullen varen.

Jens Vancaeneghem

Ruben Bemelmans stopt ermee

TENNIS Ruben Bemelmans heeft maandag aangekondigd te zullen stoppen als actieve tennisser. De 34-jarige Limburger wil zich in de toekomst bezighouden met het begeleiden van jonge tennistalenten. 'De tijd is gekomen om een groot hoofdstuk in mijn leven af te sluiten', zei Bemelmans in een post op Instagram. 'Ik speel al tennis sinds ik 3 jaar oud ben. Nu, dertig jaar later, is het tijd voor een nieuwe generatie om de fakkel over te nemen. Bemelmans is momenteel de vierde Belg op de ATP-ranglijst, op de 335ste plaats. (blg)

Samuel Eto'o pleit schuldig aan fiscale fraude

VOETBAL Oud-topvoetballer Samuel Eto'o heeft een akkoord gevonden met het Spaanse parket, dat hem vervolgt voor fiscale fraude. De 41-jarige Kameroener pleit te schuldig om niet naar de gevangenis te moeten. Hij krijgt een celstraf van 22 maanden, maar in Spanje worden celstraffen onder de twee jaar niet uitgevoerd. Zijn boete zou volgens Spaanse media zo'n 1,8 miljoen euro bedragen. De feiten dateren van zijn periode bij FC Barcelona, toen hij enkele bedrijven oprichtte om zijn inkomsten te vrijwaren, en die bedrijven in Hongarije vestigde, het land met de laagste belastingtarieven in Europa. (blg)

Geen halve finales voor Croenen en Dumont

ZWEMMEN Louis Croenen heeft zich op het WK zwemmen in Boedapest niet kunnen plaatsen voor de halve finales op de 200 meter vlinderslag. Croenen had met 1'57'63 de twintigste tijd. Valentine Dumont (21) heeft zich net niet kunnen plaatsen voor de halve finales op de 200 meter vrije slag. Haar 1'58'86 was goed voor de zeventiende tijd, alleen de zestien snelste zwemsters haalden de halve finales. Dumont komt nog in actie op de 100 meter vrije slag. (blg)

Voetbaltelex

Union heeft een nieuwe spits beet: de Duitser **Eckert Ayensa**. Hij moet mee het vertrek opvangen van Deniz Undav naar Brighton. **Wouter Biebauw** stopt als doelman en wordt de keepercoach van Club NXT. Het Turkse Istanbul Basaksehir heeft zich officieel gemeld voor **Nikola Storm** (27). De club van Nacer Chadli heeft bij KV Mechelen een bod uitgebracht van 1 miljoen euro. De Nigeriaanse wingback/middenvelder **Ishaq Abdulrazak** (20) is officieel van Anderlecht. En Cercle-keeper **Thomas Didillon** traint twee weken mee met AS Monaco. Hij krijgt de kans zich te bewijzen. (kv, mah, blg, thst, dvd)

Lia Thomas won in maart de universiteitskampioenschappen in de VS. © Philadelphia Inquirer/tns/abaca